

Література:

1. JP Morgan Chase. Letter from the Chairman and CEO to Shareholders/ 2023. URL: <https://reports.jpmorganchase.com/investor-relations/2022/ar-ceo-letters.htm> (дата звернення: 14.09.2024).
2. European Central Bank. A Cautious Embrace: AI and the ECB. URL: <https://www.ecb.europa.eu/press/blog/date/2023/html/ecb.blog230928~3f76d57cce.en.html>.
3. Grand View Research. Artificial Intelligence in Healthcare Market Size, Share and Trend Analysis by Component (Software Solutions, Hardware, Services), Application (Virtual Assistants, Connected Machines), Region and Segment Forecasts, 2024–2030. 2023. URL: <https://www.grandviewresearch.com/industry-analysis/artificial-intelligence-ai-healthcare-market>.
4. Verified Market Research. Global Artificial Intelligence in Manufacturing. Market Size by Offering, Technology, Industry, Geographic Coverage, and Forecast. 2024. URL: <https://www.verifiedmarketresearch.com/product/global-artificial-intelligence-in-manufacturing-market-size-and-forecast/> (дата звернення: 14.09.2024).
5. Amazon. New Study Reveals 5 Ways AI Will Change the Workplace as We Know It [Електронний ресурс]. 2024. URL: <https://www.aboutamazon.com/news/aws/how-ai-changes-workplaces-aws-report> (дата звернення: 14.09.2024).
6. Goldman Sachs. Generative AI Could Raise Global GDP by 7%. 2023. URL: <https://www.goldmansachs.com/intelligence/pages/generative-ai-could-raise-global-gdp-by-7-percent.html> (дата звернення: 14.09.2024).
7. Iconic Research and Engineering Journals. Netflix Sentiment Analysis. 2021. URL: <https://www.irejournals.com/formatedpaper/1702717.pdf> (дата звернення: 15.09.2024).
8. Forbes. The Rise of AI Meets the Golden Age of Geography. 2024. URL: <https://www.forbes.com/sites/esri/2024/03/22/the-rise-of-ai-meets-the-golden-age-of-geography/?sh=2695d90d6329> (дата звернення: 14.09.2024).
9. TechTarget. Transforming Data into Actionable Insights with Machine Learning [Електронний ресурс]. 2021 URL: <https://www.techtarget.com/searchcio/post/Turning-data-into-actionable-insights-with-machine-learning> (дата звернення: 14.09.2024).
10. CNBC. Goldman Sachs uses ChatGPT-like AI to help developers write code [Електронний ресурс]. 2023 URL: <https://www.cnbc.com/2023/03/22/goldman-sachs-experiments-with-chatgpt-like-ai-to-help-devs-write-code.html> (дата звернення: 14.09.2024).
11. TechTarget. Empowered employees drive growth by making data-driven decisions. 2020. URL : <https://www.techtarget.com/searchbusinessanalytics/news/252482616/Employees-empowered-to-make-data-driven-decisions-spur-growth> (дата звернення: 14.09.2024).

МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ ТОКЕНІЗАЦІЇ ЦІННИХ ПАПЕРІВ В ІНФОРМАЦІЙНІЙ ЕКОНОМІЦІ

БИЦЮРА Ю. В., канд. екон. наук, доц., доц. кафедри менеджменту та інноваційних технологій соціокультурної діяльності, маркетингу і економіки
Український державний університет імені Михайла Драгоманова, м. Київ, Україна

У сучасній економіці цифрові технології змінюють фундаментальні принципи функціонування фінансових ринків, зокрема через перетворення традиційних фінансових інструментів. Однією з найважливіших інновацій є токенизація цінних паперів, яка передбачає переведення прав власності на традиційні активи у вигляд цифрових токенів, що зберігаються в блокчейн-

системах. Це дозволяє не тільки знизити витрати на транзакції, підвищити ліквідність ринку та забезпечити демократизацію доступу до інвестицій, але й створює нові можливості для інтеграції традиційних фінансових інструментів у глобальну цифрову екосистему.

Водночас, токенизація цінних паперів пов'язана із значними викликами, серед яких – правова невизначеність, регуляторні прогалини, технічні ризики та загрози кібербезпеки. Наявність різних підходів до класифікації токенів у міжнародних юрисдикціях спричиняє фрагментацію ринку, що може негативно вплинути на його інтеграцію та стабільність [7; 9]. Крім того, технічні обмеження сучасних блокчейн-мереж та можливість використання токенів для ухилення від оподаткування і відмивання коштів викликають додаткові побоювання серед інвесторів та регуляторів. Тому дослідження можливостей та викликів токенизації цінних паперів є надзвичайно актуальним завданням, яке має важливе значення для розвитку інформаційної економіки та подальшої трансформації фінансових ринків.

Ідея токенизації цінних паперів базується на кількох теоретичних моделях фінансової економіки та цифрових технологій. Насамперед, токенизація цінних паперів ґрунтується на принципах теорії трансакційних витрат Р. Коуза [4] та Г. Демсеца [6], які стверджують, що зменшення посередників у фінансових операціях сприяє зниженню вартості транзакцій та підвищенню ефективності ринку.

Ще одним теоретичним підґрунтям є концепція децентралізованих фінансів (DeFi), яка передбачає усунення традиційних фінансових посередників завдяки використанню смарт-контрактів на основі блокчейну [8]. Це дозволяє значно пришвидшити та здешевити фінансові операції, що робить інвестиційний процес доступнішим для ширшого кола учасників ринку.

Також варто зазначити вплив теорії інформаційної асиметрії [10], відповідно до якої нерівномірний розподіл інформації між учасниками ринку створює значні ризики для інвесторів та призводить до потенційної нестабільності фінансових ринків. Використання блокчейн-технологій дозволяє мінімізувати ці ризики завдяки прозорості та незмінності даних.

Таким чином, застосування токенизації у фінансовій сфері є закономірним продовженням розвитку інформаційної економіки та цифрових фінансів, що базується на провідних економічних теоріях та інноваційних підходах до управління активами.

Однією з ключових переваг токенизації є підвищення ліквідності активів. Традиційні інвестиції, такі як нерухомість або предмети мистецтва, часто характеризуються низькою ліквідністю через високий поріг входу та обмежену кількість потенційних покупців. Токенизація дозволяє розділити ці активи на дрібніші частки, роблячи їх доступними для ширшого кола інвесторів.

Крім того, токенизація сприяє зниженню витрат, пов'язаних із випуском та обігом цінних паперів. Використання смарт-контрактів та автоматизація процесів дозволяють мінімізувати участь посередників, що, у свою чергу, зменшує комісійні витрати та прискорює розрахунки [1]. Це особливо актуально для підприємств, які прагнуть залучити капітал без значних витрат на традиційні

фінансові послуги.

Токенізація також забезпечує більшу прозорість та безпеку завдяки використанню технології блокчейн. Усі транзакції записуються в незмінний розподілений реєстр, що дозволяє відстежувати історію володіння та запобігати шахрайству [3]. Це підвищує довіру інвесторів та сприяє більш ефективному функціонуванню ринку.

Незважаючи на очевидні переваги, токенізація цінних паперів стикається з низкою викликів. Одним із головних є правове регулювання. Багато країн ще не мають чіткої нормативно-правової бази для обігу токенізованих активів, що створює невизначеність для емітентів та інвесторів. В Україні, наприклад, законодавство щодо віртуальних активів знаходиться на стадії формування, що може стримувати розвиток токенізації [2].

Технологічні аспекти також становлять значний виклик. Розробка та впровадження безпечних платформ для токенізації вимагають значних інвестицій та експертизи. Крім того, забезпечення сумісності між різними блокчейн-системами та інтеграція з існуючими фінансовими інфраструктурами є складними завданнями, які потребують комплексних рішень.

Довіра інвесторів є ще одним критичним фактором. Новизна технології та випадки шахрайства у сфері криптовалют можуть викликати обережність серед потенційних інвесторів. Тому важливо забезпечити прозорість процесів, надійність платформ та відповідність нормативним вимогам для зміцнення довіри до токенізованих цінних паперів.

Аналіз міжнародного досвіду свідчить, що успішна інтеграція токенізованих цінних паперів у фінансову систему можлива лише за умови комплексного підходу, що включає:

- розробку гармонізованої нормативно-правової бази для токенізованих активів, яка враховуватиме особливості блокчейн-технологій та міжнародні стандарти фінансового регулювання;
- зміцнення кібербезпеки та технологічної інфраструктури, що дозволить мінімізувати ризики хакерських атак і технічних збоїв у блокчейн-системах;
- забезпечення прозорості фінансових ринків шляхом використання блокчейн-рішень для відстеження транзакцій і попередження фінансових зловживань;
- формування механізмів захисту інвесторів, які включають страхування цифрових активів та правові гарантії власності на токенізовані активи [5; 11].

Перспективи розвитку токенізації цінних паперів у світі є значними, адже дедалі більше фінансових установ, корпорацій та урядів розглядають можливість впровадження цифрових рішень у сфері капіталовкладень. Зокрема, у країнах Європейського Союзу, США та Швейцарії активно тестуються нові підходи до регулювання токенізованих фінансових інструментів.

Для України токенізація може стати важливим елементом залучення інвестицій, модернізації фінансової системи та післявоєнного відновлення економіки. Однак для реалізації цього потенціалу необхідно розробити чітку нормативно-правову базу та забезпечити технологічну готовність фінансової

інфраструктури країни. Необхідно розробити та впровадити комплексну стратегію розвитку токенизованих активів, що сприятиме інтеграції України у світові фінансові ринки та підвищенню конкурентоспроможності національної економіки в умовах цифрової трансформації.

Література:

1. Ліан Е. (2024). Токенізація цінних паперів: порівняння вартості та ефективності з традиційним лістингом. URL: <https://www.securities.io/uk/tokenizing-securities-weighing-the-costs-and-effectiveness-against-traditional-listing>
2. Макалюк І. В., Фалько М. О., Захаров Н. В. (2023). Токенізація цінних паперів: особливості та перспективи для України. *Ефективна економіка*, №1. <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.1.34>
3. Сизоненко В. Токенізація активів – реалії та можливості. *Юридична газета*. №19-20 (621-622). URL: <https://jur-gazeta.com/publications/practice/informaciyne-pravo-telekomunikaciyi/tokenizaciya-aktiviv--realiyi-ta-mozhливosti.html>
4. Coase, R. H. (1960). The Problem of Social Cost. *The Journal of Law & Economics*, 3, 1–44. URL: <http://www.jstor.org/stable/724810>
5. Deloitte. (2024). *Tokenization: Realizing the vision of a future financial ecosystem*. URL: <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/us/Documents/financial-services/us-bda-steering-tokenized-assets-pov.pdf>
6. Demsetz, H. (1967). Toward a Theory of Property Rights. *The American Economic Review*, 57(2), 347–359. URL: <http://www.jstor.org/stable/1821637>
7. ESMA (2023). Markets in Crypto-Assets Regulation (MiCA). URL: <https://www.esma.europa.eu/esmas-activities/digital-finance-and-innovation/markets-crypto-assets-regulation-mica>
8. Schueffel, P. (2021). DeFi: Decentralized Finance - An Introduction and Overview - Letter from Academia. *Journal of Innovation Management*. 9(3). https://doi.org/10.24840/2183-0606_009.003_00011
9. SEC. (2024). Framework for “Investment Contract” Analysis of Digital Assets. URL: <https://www.sec.gov/about/divisions-offices/division-corporation-finance/framework-investment-contract-analysis-digital-assets>
10. Williamson, O. E. (2010). Transaction Cost Economics: The Natural Progression. *The American Economic Review*, 100(3), 673–690. URL: <http://www.jstor.org/stable/27871227>
11. World Bank. (2023). Infrastructure Tokenization: Does Blockchain Have a Role in the Financing of Infrastructure? URL: <https://documents.vsemirnyjbank.org/ru/publication/documents-reports/documentdetail/099200503082329768/099200503082329768>

ОЦІНОЧНІ МОДЕЛІ ГОТОВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ДО ВПРОВАДЖЕННЯ ОФІСУ УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ

КОЛМАКОВА О. М., канд. екон. наук, доц., доц. кафедри економіки та маркетингу

БАЛАБУХА О. Ю., аспірант

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків, Україна*

В сучасних умовах високої конкуренції та динамічного розвитку бізнесу підприємства все частіше впроваджують Офіси Управління Проєктами (ОУП).